VERSLAG VAN EEN EXCURSIE VAN DE BOTANICAL SOCIETY OF THE BRITISH ISLES [1]

naar de omgeving van Boulogne-sur-Mer en Amiens.

door J.H.A. Boerboom (Bennekom) en C. Sipkes (Rockanje)

(ontv. 25 aug. 1959)

Van 4-11 juli 1959 werd door de B.S.B.I. een excursie gehouden naar N.W.-Frankrijk (Pas de Calais, Somme, Seine-Maritime) onder leiding van Dr. Francis Rose (Londen).

Behalve door circa 20 Engelsen werd aan de gehele excursie deelgenomen door Prof. Jovet (Parijs), terwijl enige andere Franse botanici, veelal amateurs, gedurende enkele dagen door hun locale kennis hun diensten bewezen. Bovendien was België door één deelnemer en Nederland door beide ondergetekenden vertegenwoordigd.

Het programma omvatte in hoofdzaak de duin- en schorrevegetaties langs de N.W. Franse kust en de kalkgraslanden met de aangrenzende loofhoutbossen langs de insnijdingen der rivieren en riviertjes (Somme, Bresle).

Op de krijtrotsen bij Blanc Nez had de droogte veel kwaad gedaan. De massa's Gymnadenia's waren er uitgebloeid; er werden nog gevonden Gentiana germanica,

1) Dit verslag nemen wij op, omdat het ook voor de Nederlandse floristen van interesse kan zijn. Red.

Ophrys apifera, Brassica oleracea, Bunium bulbocastanum en Daucus gummifer (syn. D. gingidium).

In de duinen bij Ambleteuse plaatselijk Glaucium flavum en Convolvulus soldanella.

Langs een spoorbaan werd geheel ingedroogd, maar toch nog in leven een groot aantal ex. van Ceterach officinarum en Asplenium trichomanes aangetroffen.

Op 5 juli werden bossen ten O. van Boulogne bezocht: Osmunda; verder oostelijk bij Escoeuilles Ornithogalum pyrenaicum, de enige groeiplaats in N.W. Frankrijk; bij Lumbres Chrysosplenium en Endymion nutans in vrucht, en z.g. Landes met Ulex europaeus en op drassige plaatsen waar men vroeger grind uitgegraven had Hypericum elodes.

6 juli bracht ons in de duinen bij le Touquet met veel Aceras anthropophora en, nieuw voor deze streek, Goodyera repens, beide in aangelegd dennebos.

Bij Berck werd een moerassige duinvlakte bezocht, te vergelijken met de grote natte duinvlakten, zoals wij die van Voorne kennen.

Dactylorchis incarnata was er zeer zeldzaam. Er werden o.m. Teucrium scordium, Anagallis tenella en Centaurium umbellatum gevonden, maar van Parnassia, Epipactis palustris en Pyrola geen spoor.

7 juli werden kalkhellingen op het zuiden bezocht bij Abbéville met veel Epipactis atrorubens en Himantoglossum. In bossen, in vrucht, veel Endymion nutans en Primula vulgaris.

8 juli werd Amiens en omgeving bezocht: Hellingen met Verbascum floccosum (syn.: V. pulverulentum), Globularia vulgaris, Teucrium montanum en T. chamaedrys.

Door het Station Hydrobiologique te le Paraclet (bij Boves), directeur Dr. Würtz, werd ons een lunch aangeboden. Deze instelling heeft een groot en goed geoutilleerd laboratorium voor zoetwateronderzoek maar met te weinig wetenschappelijk personeel.

9 juli was een van de beste dagen. Prachtige kalkhellingen werden bezocht met Ophrys fuciflora (O. apifera bleek er weinig of niet voor te komen), Herminium, grote velden met Anthericum ramosum en een heel vreemde hybride van Cirsium acaule met C. oleraceum (C. rigens Wallr.) op de enige groeiplaats in Frankrijk. Dit alles tussen Blangy-sur-Bresle en Aumale.

10 juli bracht ons schorren en slikken bij Port le Grand met Limonium vulgare (maar minder dan op Goeree), kiezelduinen met Crambe maritima en Silene maritima. In een duinpannetje een groepje Epipactis palustris var. sylvatica, dus niet de bij ons voorkomende duinvorm ampla. De duindoorn, die hier in het grind stond, had veel weg van de subsp. fluviatilis van Soest, die in het Alpengebied voorkomt, ook in beekgrind. Door kweekproeven zal onderzocht worden of

t

dit een modificatie is van de in West-Europa voorkomende subsp. maritima Van Soest of dat het inderdaad subsp. fluviatilis is.

11 juli bezochten we Hardelot-Condette, bekend van de eerste buitenlandse excursie van de KNNV in 1939. Dit bezoek leverde weinig op, ook al door de grote droogte en hitte. Merkwaardig waren de prachtige exx. van 70 jaar geleden geplante Quercus ilex.

Daar werd met veel vriendelijke woorden afscheid genomen en werden tegenbezoeken aan ons land afgesproken.

Aan de excursie werd op zeer sportieve wijze deelgenomen. Ieder zorgde voor zijn eigen maaltijden, de honger was trouwens geringer dan de dorst bij temperaturen van 36° C. in de schaduw.

Het internationaal contact was in verschillend opzicht zeer nuttig. Zo zullen enkele niet-Nederlandse deelnemers dit jaar naar hier komen om hun inzicht in onze kustvegetatie te verdiepen.

Ook bleek een leemte in de wederzijdse bekendheid met het bestaan van biologische stations, al was het alleen al om een veilige kampeerplaats te hebben. Wij vonden die gedurende de eerste dagen bij het Hydrobiologisch Station te Ambleteuse, even ten N. van Boulogne.

Onder de Engelsen bevond zich Dr. Young, die ter plaatse reeds enkele voor Frankrijk nieuwe autogame Epipactis-soorten kon identificeren.

Voor de toekomst werd de waarde erkend van meer internationaal contact.